

PATVIRTINTA

Antano Baranausko pagrindinės mokyklos
direktorius 2021 m. rugpjūčio 24 d.
įsakymu Nr. V-94

ANYKŠČIŲ ANTANO BARANAUSKO PAGRINDINĖS MOKYKLOS GABIŲ IR TALENTINGŲ MOKINIŲ ATPAŽINIMO IR UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Anykščių Antano Baranausko pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) gabių ir talentingų mokinių atpažinimo ir ugdymo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – padėti atskleisti mokinių gabumus, sudaryti galimybes visapusiškam ugdymui(si) bei motyvacijai kelti.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Gabių ir talentingų vaikų ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. ISAK-105.

3. Vartojamos sąvokos:

3.1. **Gabūs vaikai** – tai vaikai, galintys efektyviai įgyti žinių ir mokėjimų, juos pritaikyti naujoms problemoms spręsti, sparčiai mokytis iš patirties. Būdami aukštų intelektinių gebėjimų, gabūs vaikai lenkia arba pajėgūs pralenkti panašios patirties ir aplinkos bendraamžius vienos ar kelių mokslo sričių akademiniais pasiekimais. Šiems vaikams būdingas aukštas kūrybiškumo lygis.

3.2. **Talentingi vaikai** – tai vaikai, turintys ypatingų gebėjimų, kurie pasireiškia vienos ar kelių meno, mokslo ar sporto sričių pasiekimais.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. **Tikslas** – įvertinti ir skatinti gabius Mokykloje besimokančius mokinius, per vienerius mokslo metus pasiekusius puikių rezultatų akademinėje, meno, technikos veiklose.

5. Uždaviniai:

5.1. identifikuoti gabius mokinius;

5.2. išplėtoti ir individualizuoti gabių mokinių ugdymo formas;

5.3. organizuoti, numatyti ir taikyti numatytas gabių mokinių skatinimo priemones;

5.4. vykdyti gerosios patirties sklaidą.

III SKYRIUS GABIŲ IR TALENTINGŲ MOKINIŲ ATPAŽINIMAS

6. Gabūs vaikai atpažįstami šiais metodais:

6.1. atliekant specializuotus testus ar naudojant kitus profesionalius vertinimo įrankius, standartizuotų testų ir/arba diagnostinių užduočių informaciją;

6.2. atsižvelgiant į mokytojų, tėvų, bendraamžių ir paties mokinio nuomonę;

6.3. analizuojant mokinio veiklą bei jos rezultatus.

7. Gabius ir talentingus mokinius mokytojai atpažįsta pagal šiuos kriterijus:
  - 7.1. mokinių pusmečių/metų mokymosi pasiekimų įvertinimai – 9–10 balų;
  - 7.2. mokiniai yra olimpiadų, dalykinių, meninių konkursų, sportinių varžybų ar pan. prizinių vietų laimėtojai ar laureatai;
  - 7.3. pastebimi išskirtiniai kokios nors srities gebėjimai, įgūdžiai, kūrybiškumas.
8. Gabūs ir talentingi mokiniai atpažįstami per šias veiklas:
  - 8.1. dalykų pamokas, modulių ir neformaliojo švietimo užsiėmimus;
  - 8.2. įvairias olimpiadas, konkursus, varžybas, tikslinius projektus, darbų parodas, koncertus ir kt. renginius.

IV SKYRIUS

GABIŲ IR TALENTINGŲ MOKINIŲ UGDYMAS(IS)

9. Mokytojai, dirbantys su gabiais mokiniais, turi:
  - 9.1. atsižvelgdami į mokinio mokymosi stilių, parinkti atitinkamus darbo metodus; skatinti pažintinių vaiko gebėjimų nuolatinį vystymąsi ir plėtrą;
  - 9.2. individualizuoti ir diferencijuoti ugdymo procesą pamokų metu, skirdami atskiras užduotis;
  - 9.3. kūrybiškai taikyti įvairius mokymosi būdus (įvairūs tyrimai, darbas bibliotekoje, darbas su papildomais šaltiniais ir pan.);
  - 9.4. skatinti mokinius dalyvauti olimpiadose, parodose, pleneruose, varžybose ir kituose renginiuose;
  - 9.5. inicijuoti ir rašyti projektus, skirtus gabių vaikų ir jaunimo ugdymui;
  - 9.6. naudotis gabių vaikų ugdymui skirta metodine literatūra.
10. Gabūs vaikai gali būti ugdomi, praturtinant mokymo turinį tokiais būdais:
  - 10.1. išplėsti, t. y. įtraukti naujas temas, kurių vaiko bendraklasiai nesimoko;
  - 10.2. pagilinti, t. y. mokyti įprastinės dalyko mokymo programos temų, nagrinėjant išsamiau;
  - 10.3. įtraukiant sudėtingesnius temas klausimus;
  - 10.4. pateikiant užduotis, kurių atlikimas reikalautų sudėtingesnių mąstymo procesų ar sugebėjimų.
11. Gabių ir talentingų vaikų ugdymas pagal amžių, gebėjimus ir polinkius diferencijuojamas, individualizuojamas suteikiant galimybę:
  - 11.1. rinktis pagilinto, kryptingo mokymosi modulių ar neformaliojo švietimo programas, lankyti konsultacijas;
  - 11.2. pamokų metu dirbti savarankiškai, atliekant sudėtingesnes individualias užduotis;
  - 11.3. tapti kitų mokinių konsultantu, grupinio/projektinio darbo vadovu;
  - 11.4. rinktis įvairius mokymosi būdus ir ugdymosi erdves (įvairūs tyrimai, darbas bibliotekoje, darbas su papildomais šaltiniais ir pan.).
12. Siekdami kuo geriau išmokti atpažinti gabius ir talentingus mokinius bei kuo efektyviau pritaikyti ugdymo turinį pagal jų poreikius, mokytojai nuolat tobulina savo profesinę kompetenciją.

V SKYRIUS

GABIŲ IR TALENTINGŲ MOKINIŲ SKATINIMAS

13. Olimpiadų, varžybų, konkursų nugalėtojai:

13.1. apdovanojami Mokyklos direktoriaus padėkomis, esant galimybei, dovanėlėmis;

13.2. apie jų pasiekimus skelbiama Mokyklos interneto svetainėje;

13.3. olimpiadų, varžybų, konkursų nugalėtojus dalyko mokytojas įvertina aukščiausiu formaliuotu įvertinimu, elektroniniame dienyne įrašo padėką tėvams, nedalykinių konkursų nugalėtojų tėvams padėką įrašo klasės auklėtojas;

13.4. meninių konkursų nugalėtojai skatinami surengti pasirodymus mokyklos šventinių renginių metu, organizuoti Mokykloje asmenines darbų parodas.

14. Mokiniai, kurių metų įvertinimai atitinka aukštesnį lygį, apdovanojami Mokyklos direktoriaus pasirašytomis padėkomis.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Šis tvarkos aprašas gali būti keičiamas ar papildomas Mokyklos direktoriaus įsakymu, pritarus Mokytojų tarybai.

17. Mokyklos administracija vykdo gabių ir talentingų mokinių ugdymo stebėseną.
